

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvma-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Majorossy püspök és a magyar nyelv.

Zombor, június 12.

Majorossy János püspök és a kalocsai érsek helyettese most fejezte be bérnautját megyénkben. Legutóbb Apatinból jövet városunkat is érintette, de csak rövid egy néhány órát töltött itt s a szombat esti vonattal visszautazott Kalocsára.

Nem mulasztjuk el az alkalmat, hogy arról, amit Majorossy püspök a budapesti lapok közlése szerint Hódsághon mondott, e helyütt külön meg ne emlékezzünk.

Minden ízében magyar főpaphoz illő hazafias nyilatkozat az. S szeretjük hinni, hogy nagy fontossággal s hatással fog birni megyénk tanügyére nézve már csak azért is, mert megyénk katolikus eleketének — mely pedig a népoktatás nagy részét kezében tartja — egyik kiváló befolyású férfiatól ered.

Majorossy püspök ur, — midőn Vissy főszolgabíró részletesen felvilágosította Hódságh községének s talán az egész kerületnek a magyar nyelvet illetően nem valami kedvező népoktatási állapotáról, — a tisztelő küldötteknek nemes hévvel és élénk magyarázattal fejtegette azon körülmény kiváló fontosságát, hogy a német ajku községek gyermekei is megtanulják az állam hivatalos nyelvét. Rámutatott azon kötelességre, mely e tekintetben a község elöljáróit, az iskolaszéket s a tanítókat terheli.

Bizonyára senki sem fogja Majorossy püspök urat sovinstának tartani, fejtegetései a legtávolabb is állottak ilyen tendenciáktól; de míg egyrészt a magyar állam megkövetelheti, hogy a nemzetiségek, — nyelvök használatának és fejlesztésének megfelelő szabadsága mellett, — a hazát és kenyeret adó ország hivatalos nyelvének elsajátítását komolyan vegyék; még szigorubbantartozik eljárni azok irányában, akik az állam intencióinak ez irányban végrehajtói gyanánt szerepelnek; még szigorubbantartozik eljárni a tanítókkal szemben.

A népiskolai tanítókon fordul meg azon, — a magyar kultúra és a magyar társadalmi élet egyöntetiségére és erősségére nézve oly fontos kérdés: elsajátítja-e egy generáció az állam hivatalos nyelvét. Ha pedig a népiskolákban nem vetik meg a szükséges alapot, — úgy a nem

magyar ajkuak $\frac{1}{10}$ részére terra incognita marad a magyar nyelv.

Az a tanító pedig, — aki hivatása és kötelessége ellenére az állam hivatalos nyelvének elsajátítása érdekében mit sem tesz — és sajnos megyénkben is vannak ilyen tanítók — az a tanító, aki ezen felül évek alatt sem tudott vagy akart magyarul megtanulni, megérdemli, hogy hivatali mulasztás címén ellene a legszigorubbantartozik eljárni, — nem érdemli meg, hogy — mint a püspök ur mondá — magyar kenyeret egyék.

A hazafias főpap e kijelentésért méltán volt őszinte ünneplés tárgya s feltétlen elismerésre számíthat a magyar állam minden barátja részéről.

De szükség is volt erre a kijelentésre. Megyénkben még igen nagy azon iskolák száma, hol a magyar nyelv nem részesül a kellő figyelemben, — vannak tanítók, akik nem teljesítik e tekintetben kötelességüket, sőt vannak, akik maguk sem tudnak magyarul.

A néptanítók fizetésének szabályozásáról csak a közelmúlt napokban elfogadott törvényben — az államnak a felekezeti tanítói fizetések 300 frtra való kiegészítésének ellenében adott beavatkozási jog megyénkben kisebb jelentőségű, mint másutt, mert a fizetési minimum, a 300 frt, a legnagyobb részt megvan s így az állam segélyére s ezzel kapcsolatos beavatkozására kevesebb lesz az alkalom, mint egyebütt: de éppen ezért kétszeresen örvendetes és fontos, hogy egyik legerősebb s leghatalmasabb megyei iskolafentartó hatóság — a katolikus felekezet — kiváló képviselője szájából ilyen hazafias s a hivatalos nyelv istápolásának szükségére vonatkozó erélyes — s bizonynyal tényleges eredménnyel is birandó — hangokat hallottunk.

Szükségtelen hangsúlyozni, hogy mily feltétlen elismeréssel adózunk mi is Majorossy püspök ur nemes fellépésének.

Az utólagos anyakönyvvezetés. Egyes lelkészek az anyakönyvekben elő nem forduló születési, esketési vagy halálhíradásokat felsőbb egyházi, illetve politikai hatóságoknak előzőleg kikérendő intézkedése nélkül saját belátásuk szerint utólagosan anyakönyvelik, holott az ily anyakönyvi pótlólagos bejegyzések körül az eddig követett amaz eljárás, mely szerint a pótlólag bejegyzendő születési, esketési és halálhíradási esetek kiderítése és megállapítása az illetékes törvényhatóság által eszközöltetik, nemesak helyesnek, de gyakorlatilag célszerűnek mutatkozott. Minthogy pedig az anyakönyvek

vezetése és az azok felett gyakorlandó felügyelet ügyben ugys általános törvényhozási intézkedés vált szükségessé, a miniszter felkérte az egyházi főhatóságokat, hogy az összes anyakönyvvezető lelkészi hivatalokat utasítsák, hogy mikor utólagos anyakönyvbejegyzés válik szükségessé, azonnal tegyenek a főhatóságoknak jelentést, melyet ez a megejtendő vizsgálat elrendelése s az utólagos anyakönyvi bejegyzés vagy kiegészítés eszközöltetése végett a miniszternek terjeszt föl.

Az egészségügy reformja. Az egészségügyi szolgálat reformja már a küszöbön van. A belügyminiszter e téren fáradszón munkálkodik. Valószínű, hogy államosítatik a közigazgatás emez ága. Az orsz. közoktatási tanács f. hó 8-án tartott ülésében tárgyalta a kebeléből kiküldött reformbizottság egészségügyi javaslatát és azt egész terjedelmében elfogadta; azonban különösen hangsúlyozandónak határozta azt, hogy megnyire érdekében van az országnak és nemzetnek az egészségügyi szolgálatnak javítása, illetőleg államosítása s hogy azon költségek, melyeket arra fordítanak, távolról sem oly nagyok, mint a melyek más kulturális célokra, mint az igazságszolgáltatásra, népművelésre stb. minden nehézség nélkül megszavaztattak; dusan visszatértetnek a balandóság csökkenése, a betegülések kevesbedése és a nemzedékek egészségben gyarapodása által. Az orsz. közegészségügyi tanács egyhangulag elfogadta a megyei főorvosok, járárorvosok, községi és körorvosok intézményének államosítását. A járárorvosokat, mint a járás egészségügyi tisztviselőjét és a községi, ugymint körorvosok működésének ellenőrzését, a tanács jövőben is szükségesnek és az intézményt fenntartandónak véli.

A kir. ügyészek fegyelmi hatásköre. Az igazságügyminiszter a királyi ügyészeknek, mint első fokú fegyelmi hatóságoknak fegyelmi hatáskörét a fogházörmesterekkel, rendes főfelügyelőkkel és munkavezetőkkel, valamint a fogházörökkel szemben is akként terjesztette ki, hogy a nevezettek ellen a fegyelmi büntetések bármelyikét, tehát az áthelyezést, raugbeli lejjelbítést s a hivatali állás elvesztését is jogosítva vannak alkalmazni: azonban, ha a fogházörmesterek, rendes főfelügyelők s munkavezetők ellen a rangbeli lejjelbítést vagy az állás elvesztését, fogházörök ellen pedig az állás elvesztését mondják ki, kötelesek határozatukat felülvizsgálat végett hivatalból a másodfokú fegyelmi hatósághoz (kir. főügyészhöz) felterjeszteni s az említett fegyelmi büntetéseket csak akkor hajthatják végre, ha határozatuk a felsőbb hatóság által helybenhagyva, jogerőre emelkedett.

Ujdonságok.

Császka Szabadkán. Szabadka város két új róm. kath. templom építését tervezi. Vojnits Félix főjegyző vezetése alatt a városnak egy küldöttsége járt a napokban Kalocsán, hogy bemutassa az építendő templomok tervrajzait. Az érsek a pályanyertes tervokről teljes melegegedéssel nyilatkozott és örömmel fejezte ki, hogy Szabadka külvárosában nemsokára díszes templomok fognak épülni. Az érsek ez alkalommal tudatta a küldöttséggel, hogy a jövő hónap 26-án a bérmálás szent-

A „BÁCSKA” tárcája.

Szirmait hullatja . . .

*Szirmait hullatja
Két kicsike rózsá;
Nap-nap után hullik
Pár szirm a porba.*

*Megállók közöttük
S álmodozva nézem:
Mért hogy meghalnak már
Tavaszi idejében?*

*Egymás mellett ültek,
Két közelítő ágon,
És csak egymást nézték,
Hosszan, némán, vágyón.*

*Álmodozva állok
Itt a rózsák mellett . . .
Mért hogy meghalnak,
Kik szívből szeretnek?*

Márton Pál.

R O M O K.

Irta: Viharos.

A tanácsos ur háza előtt nagy sokaság tolong, hogy az érkező hintókat nézegesse; s virágokat és ékszerket, melyek a nők ruháit díszítették megbámulja, s egyik másik nevezetes embert elevenen megcsodálja. A tanácsoséknál ma mulatságnak van sorja. Minden esztendőben tél elején fényes bára nagy társaság gyülekezik össze házukban.

A házi urnak nagy a gazdagsága és a vagyonának meg is van a látszata a barátok sokaságában, a kivilágitott teremtorban, de azon az elegancián is, mely a lépcső aljától a belső szobákig levegőben, hangban, mosolyban és vacsorákban rejlik. A vagyon szaporodik, az elegancia gyarapodik, nem is csoda, hogy a tanácsosék mulatságainak évről évre több lesz a vendége.

Az idén — cselédpletyka hozta a felszínre — a tanácsosék különösen kitesznek magukért, mert az idejé baljukon, menyasszonya lesz a legdósebb leányuk.

A völegényről nagyon sokat sejtettek, mert a büszke szép Elláról nem igen híhető, hogy közönséges emberhez menjen nőül. A mátkapárja valószínűleg gazdag gyáros fia lehet, talán földesur, de bizonyára nem tollatragó ember. Az ilyen csak szalouna való dísznek, de nem a házassághoz főalának.

A házigazda és felesége a vendégeket fogadják; a leányuk még nem jött ki a szobájából. Az ablaknál ül, révedezve néz ki az utcára, hol hallja a kocsi robotgását és a házuk előtt tolongó emberek moráját, hanem a szeme máshol jár, tekintete a messzeségben más képet lát.

Háztető alatt nagy magasságban szegényes kamarát; kopárfalu kamarában sápadt fehér ifjút; beteg ágya fejénél gyenge öreg asszonyt, a ki bajt áll tenger fáradságnak és aggodva lesi fának minden lélekzetét.

Oda vágyik ő is, de a szalounban száz vendég vár, s a vendégek között a gyáros fia, hogy Ellát mátkájának s a „háza urnójének” eljegyezze.

A ház urnóje! Valamikor egész világról álmodozott, melynek ő lesz királynéja, a melyben mégis csak ő élt és Géza és az ideálok és senki, más senki.

De a szép világ, melyet a szerelem teremtett a szívnek mélységében, eltűnt és rombadólt minden, a szerelem és a szív, az ideálok és az álmok. Most másnak lesz menyasszonya és Géza a halál öleli, hűségesebb szerelmmel, mint büszke szép leánya.

Az asztalokon nyitott dobozokban ékszer hever egész özőnével. Drága kövek csillogása csalogatja, hívogatja, hogy díszítse magát velük, hadd ragyogjon a nagy társaságban.

— Ugy-e többet értünk, ugy-e szebben díszítünk azoknál a daloknál, melyeket ő dalolt neked? Sápadt költő mit adhatna neked egyebet, csak dálnál és énekelnél, kemény kenyérnél és álmok meséinél? Ragyog az a könyű is, melyet a boldogság sir, hanem a mi csillogásunk szebb az ő könnyeinél.

A tündöklő köveket ugy elnézi Ella, mintba megértené beszéddüket. Két könyökére hajolva hallgatja susogásukat. És ahogy hallgatja, újra fíle körül járnak azok a szavak, melyeket a szülei mondtak, mikor térdre borult előttük és szerelméért keservesen zokogva könyörgött.

— . . . Hamis beszéd; kis kunyhóban elég a hely szerelemre, de megmarad a nyomorúság. Régi mondás, hogy az idő mindennek gyógyítója, mégis igaz. Meghódol majd előttem a világ, ha hatalmassá lettél; és még a poétád is udvarodhoz szegődik és megénekel a régi-nél szebb dalokban.

— Hazugság! Az ideálok nem vesznek el soba, csak az illúziók tűnnek a semmisségbe. De a mi szerelmünk nem volt illúzió. Hisz ugy mondtad Géza, hogy a szerelem neked vallásod, világod, s ha ez a világ egyszer romba dől: rommá lesz az életed is. Rombban hever a világunk és én romboltam széjjel, a ki mindig szerettelek mindörökkéig.

Ella izgatottan kelt fel helyéről és gyors lépésekkel járt fel s alá a szobában. A szive hajtotta, a vére izgatta, hogy cselekedjék, hogy tegyen valamit, hogy hagyjon el mindent, a gyáros fiát és a társaságot és az egész világot tele fényvel és pompával és díbdáb hazugsággal, hogy dobjon el magától mindent, a mi elhez a világhoz köti, hogy siessen Géza beteg ágyához.

A szobába át hallatszott a vendégek nevetgelése s a csevegőknek moraja. A drága kövek rá meredtek. A tükörben meglátta a virágdíszes fehér alakját s azután a falon, a levegőben, környös körül mindentütt beteg, nyomorultam Gézát. Ella köpönyeget öltött és kisetett a hideg téli éjszakába. —

Az öreg anya a beteg felé hajolt és hallgatta, hallgatta, vajjon lélekzik-e még? Tudta, hogy fának meg

mausz An-
társas éle-
sebb tagja,
ettük, — a
ökön d. u.
ség színe-
része s a
leghangu
s a gyász-
nyunt, Apa-
etet adott
t is fájla-
helyezett
ben sorolja
él; Felejt-
A legjobb
etlen Tóni-
nak Todor
bácsinknak
alád; Egy
d; Franz
renc; Sze-
tt jó bará-
nak Raichl
r. Gräber,
en elnöke-
barátjának
k; Felejt-
Szeretett
nak Jeisel
elejthetlen
eretett ba-
ománknak
fönökének
Róza; Az
Bálint és
Zombor; A
A járásbeli
ak; Bács-
ttársának;
etes alkál-
s a dalár-
bucsztatót
et működő
a koporsó
— A sírnál
éd bucsúz-

y, miután
megoldást
ausz Jakab

kos közép-
Szegeden
s tartama
ok is ter-
megtekin-
z országos
határozat

vidéki lel-
dvalevőleg
al bizatott
végzett a
s az ása-
gy kövek,
ültek nap-
etik, hogy
ökvilágban
sok során
gi edények

becsei ma-
ombori ka-
a jövő hó
dalárdát s

sszátérünk
nyanis jó
elkobozta
meg pedig
Mas kézből
söket nem
s az 1890.
ény pedig
liti azt is,
teni egy-
gkivil más
menjünk
kanásznak
ustaltjuk,
történt.

sk. közép-
— a mint
sikerült
az ifjusági
Az ünne-
e alatt az
y a követ-
Eneklé az
ne! hym-
Adolf, II.
názás, pá-
Brandecker
us. (Szent
enekkar.
ta Paskusz
ta az ifju-
zerbre for-
zt. tanuló.
itz Ferenc,
növendék
költemény
szt. tanuló.
Oszkár, I.
enekkar.

r főgimná-
at helyett
rendezni a
nyilvános
aversenyek
övendékek
agukat.

**Az évről vizsgálatok sorrendje a zom-
bori m. kir. állami főgimnáziumnál:** Junius
hó 15-én, csütörtökön az I—VIII. osztályban vallás-
tan. Junius hó 16-án, pénteken a VII. osztályban mennyiség-
tan, természet, egészség; az V. osztályban latin,
görög nyelv és görög pótló tárgyak; az I. B. osztályban
magyar és latin nyelv. Junius hó 17-én, szombaton a
VI. osztályban magyar, német és görög pótló tárgyak;
a IV. osztályban természetrajz, számtan, rajzoló mértan;
a III. osztályban magyar, latin, német és történelem.
Junius hó 19-én, hétfőn (szóbeli érettségi és magánviz-
sgálatok). Junius hó 20-án, kedden az I. A. osztályban
földrajz, számtan, rajzoló mértan; a II. osztályban ma-
gyar és latin; a VII. osztályban magyar, német, görög
pótló tárgyak. Junius hó 21-én, szerdán a VI. osztály-
ban természetrajz és mennyiség; az V. osztályban
magyar, német és történelem; a IV. osztályban magyar,
német, történelem, latin. Junius hó 22-én, csütörtökön
a II. osztályban földrajz, számtan, rajzoló mértan; a
III. osztályban fizika, földrajz, számtan, rajzoló geo-
metria; az I. A. osztályban magyar, latin nyelv. Junius
hó 22-én, délután 3—4-ig az I—II. osztályban szépirás,
francia nyelv, gyorsírás. Junius hó 23-án, pénteken a
VII. osztályban latin, görög, földrajz; az I. B. osztály-
ban földrajz, számtan, rajzoló geometria. Junius hó 23-án,
délután 2—4-ig az I—VII. osztályban szerb nyelv. Ju-
nius hó 24-én, szombaton a VI. osztályban latin, görög,
történelem; az V. osztályban természetrajz, mennyiség-
tan. Junius hó 24-én, délután 5 órakor az I—VIII. osz-
tályok tornaversenye. Junius hó 29-én, csütörtökön
„Te Deum“ és évről iskolai ünnep, jutalmak kiosztása.
Minden vizsgálat d. e. 8 órakor kezdődik. A vizsgá-
latokra, rajzkiosztásra (jun. 15—25. d. 8—11-ig) és az
évről iskolai ünnepre a szülőket és a tanügy barátait
szívesen látja a tanári kar.

A községi árvapénztárak megvizsgálása. Az alispán Városy László megyei árvaszéki fő-
számvevőt megbízta a községek árvapénztárának meg-
vizsgálásával, kiterjesztvén e vizsgálatot a községi
pénztárakra is.

Halálozás. Bögös Lajos, m. kir. honvédszá-
dos s szabadkai népfelkeltő nyilvántartó tiszt, életének
53-ik évében f. hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt.
Hült tetemét pénteken kísérték ki bajtársai az örök
nyugalom helyére.

„Szomorú és igaz történet.“ „Kolerás
világ, vagy a bacillus koma szomorú és igaz története.“
Legifj. Tatár Péter irta. Azt mondja a címlap, hogy a
magyar nép számára ékes versekbe van foglalva. Hát
ezek az ékes versek elmondják, hogy a bacillus koma
hogyan szokott aratni és a magyar nép hogyan véde-
kezik az ő aratása ellen. Mesélve kezdődik az „igaz
történet“. A kolera uton van.

„Ki vagy, mi vagy?“ Kérdik kiesinyek és nagyok.
— Mi türes-tagadás, a kolera vagyok.
— Hová megy?“ — Oda nek, a hová ti mentek.
„Mi végre?“ — Aratni, ti lesztek a rendek.
„Hány embert aratsz le?“ — Ötvenet naponta.
„Hány napig maradsz ott?“ — Száz napig. Ezt mondta.

De a kolera nem özetret, hanem tizezret aratott le.
De azt mondja, hogy ő csak özetret, a másik özetret
a félelem. Első parancsolat tehát: hogy félni nem sza-
bad. — Aztán jótanácsokat rimel végig 7 oldalon legifj.
Tatár Péter. Mit igyék, mit egyék az ember, hogyan
tisztogasson, mosogasson, orvoshoz hogyan szaladjon,
mind le van rakva az alexandrinusokban. Pl.

A mi nyers vagy állott, arra te rá se néz.
Arra szeret menni a kolera penész;
Neki csak forróság vagy erős hideg árt,
Kis meleg vagy hideg nem okoz benne kárt
Igy az ilyen étel, tej vagy gyümölcs fajta,
Nem jó, kivált nyersen. Kolera ül rajta.

vagy a vizet pl.
Borocettel keverd, nem nagy ennek ára,
És elég belőle hisz esőpp egy pohárra,
Melytől a Bacillus, legyen bár ökönyvi,
Azt mondja, hogy: „Kampae! Meg muszaj döglőnyi!“

vagy:
Pusztítsd a legyet, hogy magva se legyen;
A betegség hozzád bejöhet a légyen.

stb. stb.
Ha pediglen ámbár mindent elkövetünk,
A kolera mégis erőt vesz felettünk,
Ha azt vesszük észre, hogy német a hasunk,
A hányás környékező és ki-ki futkosunk,

stb. még akkor sem kell félni, hanem:
Először is menten orvost szalajtnk,
Fodormenta-teát jó forrón felhajitunk,
Es ha még a hányás nem akar megszűnni,
Uccu, meleg ágyba gyorsan lefekünni!
... Izzasztó a testnek, izzasztó a hasnak,
Ezek a betegre jölvőleg hatnak.
Dunyhat reá sokat, amennyi csak ráfer,
Melegvizes korsók, meleg tegla, tányér:
Kivülről ezekkel fűteni kell őket.
S belülről is adjunk jó melegítőket,
Bodza- vagy hárs-teát s oly melegen adjuk.
A hogyan csak állja, kihűlni se hagyjuk!

Stb. stb. No iszen, gonosz bacillus, nem lesz több
aratásod!

Elfogott tolvajbonda. A zentai csendőrség
hamarjában 8 embert vitt hűvösre; mind a nyolc jó-
madár szövetségese volt egymásnak s különösen az
elmúlt télen vitték véghez Zentán és annak környékén
sok gaztettet. A lopást ritka ügyességgel s rendes mester-
ségképen üzték. Van közöttük zentai, ókanizsai, horgosi,
martonosi és adai illetőségű; korra néve pedig a 20
évtől kezdve egész a 68 évesig, a kinek egy tagja már
a „Ráday-kosztjával“ is ismerős. A gazemberek egyik-
másika beállott a szállásokra kocsisnak, béresnek, de
csak azért, hogy a szokást és helyet kiismerje, hogy
ezt azután a társaság útján értékesíthesse. Mások narancs-
árusoknak csaptak fel s így kelmelték ki előre a terít-
leteket és viszonyokat. A szövetszetre idáig 23 tolvaj-
lasi eset bizonyult be.

Körözés. A szabadkai kir. törvényszék sikkas-
tás büntette miatt terhelt Grünhut Antal ismeretlen tar-
tozkodásu egyén országos körözését rendelte el, fel-
hívja az ország összes hatóságait, miszerint nevezett
az alanti személyleírás alapján nyomoztatni, feltalálás
esetén a szabadkai kir. ügyészséghez kísértetni szíves-
kedjék. Személyleírása: születéshelye Kaposvár, 24 éves,
izr., nőtlen, pincér, beszél magyarul, németül, nagysága
magas, testalkata nyulánk, arca gömbölyű, arcszíne piros,
hajja barna, szemöldöke barna, szeme barna, bajusza
pirossas.

Könnnyű szerrel artézi knt. Petrovostzellón
a községben kísérletet tettek egy kutnak artézi módra
leendő furatása iránt, de hiába, nem sikerült. Abba
kellott hagyni a munkát. Egy vállalkozó szellemű kovács
azonban kísérletet tett az ottani rébén s az eredmény
meglepető lett. Nem több mint hat méter mélységben erős
erre akadt, amely karvastagságban adja a vizet, másod-
percenként 25 liter bőséggel. Csak arra vagyunk ki-
váncsiak, hogy vajjon milyen ez az „artézi“ víz!

Egy örületes pillanatban. Vuleity Nitya,
moholi parasztember, a napokban a hasába szurt egy
nagy kést s a sebbe bele is halt. A megejtett vizsgálat
a tett elkövetésére nézve semmi biztos adatot nem
tudott megállapítani s így valószínű, hogy az öngyilkos
cselekményét pillanatnyi elmezavarban követhette el.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ junius 11-iki száma
számos képpel és egy térképpel jelent meg, a mely az
ezredéves kiállítás területét tünteti föl az arra tervezett
épületekkel, s részletes cikket is közöl arról. Továbbá
külön kiküldött tudósítói által készített leírást és rajzokat
közöl József főherceg látogatásáról a Hortobágyon, képe-
ket az erdélyi közművelődési egyesület deési közgyűléséről,
a Siófokon újonnan berendezett baltoni fürdő intézetéről
és telepről, két új főpap: dr. Rimely Károly az új
besztercebányai püspök és dr. Cselka Nándor budapesti
érseki helynök élétrajzát és arcképét; költeményeket,
elbeszélést képpel és Verne Gyula legújabb regényének
folytatását képpel, s ismertető cikkekben és az irodalom
és művészet, közintézetek, stb. című rendes rovatokon
kívül, kép- és sakkalányt és számos apróbb közleményt.
A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt.
a Politikai Újdonságok-kal együtt 3 frt. Megrendelhető
a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-
utca. 4. szám.)

Elmélkedés a középiskolákról.

I.
Mindenki megilletődéssel értesült a lapok által
közölt ama két ifju tragikus haláláról, kik az érettségi
vizsgától való félelemből kioltották életüket; s nemcsak
családjaikat borították szomorú gyászba, hanem sok
iskolázató szülő szívet is megrendítették.

Nem első eset ez és nem is az utolsó.
Álljunk meg e két ravatal felett, s elmélkedjünk
az egész társadalmat érdeklő iskolai rendszerről; melyben
elsősben is égre kiált a tantárgyakkal való túlterhelés.

Sajgón érzi ezt minden állam; elismerik ennek
helytelenségét mindenütt. Poroszországban pláne tekin-
télyes orvosok kimutatták, hogy az ifjak között félel-
metesen szaporodó szemgyengülés és agylágyulás a
tantárgyak túlterheléséből származik... és ezt a szellemi
és testi nagy romlás nem méltatják nálunk figyelemre
... s az ifju kezében eldőrdült revolver füstjének elosz-
lása után, ugy napirendre tér felette a társadalom, mint
a hogy elismul a víz tükre a belé dobott tárgytól képző-
dő nagyobbnagyobb elgyűrűzés után.

Pedig alig van valami ellen nagyobb elégedetlenség,
mint a túlterhelés ellen.

Hogy is ne? Mikor egy negyedik osztálybeli gyer-
meknek 24 frt árú könyvre van szüksége. Pedig sokszor
nincs is az egészre szüksége s a vastag kötetnek csak
egy részét tanulja az ifju, a többi igen helyesen kire-
kesztgeti a tanárok szakavatottsága és könyörülete.

Ha tehát csupán annyi levél nyomtatnék, amennyi
tanítatják, az egy frtos könyv megvehető volna 25 krért.
De ez a legkisebb baj.
Nem szölok a sokféle tantárgy ellen; hiszen a
középiskolák előszobái a tudomány fenséges palotájá-
nak; de az már ugyancsak kívánatos, hogy egy tan-
tárgy se álljon többől 6—8 levélnél, a 7—8. osztályban;
az alábbiakban pedig még ennyiből sem. — A történe-
lemnél lehet csak kivétel; de ennél is legfeljebb 16—20
levélre kellene szorítkozni.

Ezzel a beosztással mindig elérhető volna két
fontos dolog. Egyik az, hogy a növendékek nemhogy
elkedvetlenednének, elbágyadnának a tanulás iránt, sőt
még a gyengébbek is kedvet kapnának ahhoz, látván,
hogy jó igyekezettel ők is megbirkózhattak azzal; mert
nincs olyan baj és szenvedés, mely elviselhető nem volna,
ha kilátás van az abból való kibontakozásra. Másik az,
hogy a rövidre vont tantárgy jól megtanultván, jobban
és örökre megmaradna az emlékezetben. — De azt is
nagy figyelemre kell méltatni, hogy a tantárgyak ilye-
ténképen való kommoszólása mellett több ideje lesz a
növendéknek a nélkülözhetetlen testi erőnek fejlesztésére.

A kikbe az isteni kegyelem tudományomzatj ön-
tött, az ugy is kibővítendő ezt a compendios ismer-
tetet; a kikbe pedig nem csepegtetett az ugyan hiába
hordozza magával a 100 leveles köteteket.

II.
Szóljunk most a testi fejlődésről. — Ép testben
ép lélek, mondja a római költő. Hogy a középiskola
miként gondoskodik ennek fejlesztéséről, azonnal állát-
juk, ha megtekintjük a tanulók naponkénti elfog-
laltságát.

Ime: 8—11-ig, 2—4-ig az iskolában. Ez öt óra,
de ehhez lehet még egyet számítani a mellékes tantár-
gyakra, ének, zene, francia stb. Tehát naponta 6 óra,
az ötféle tantárgyból a háznál való tanulásra szükséges
legalább 4 óra. — Nem is emlitem, hogy a fejlődő
elemnek mind őrsanyargatása ez a 10 óra; a gyengébb
talentumoknál pedig még ennél is több, ... de kérdem,
mikor marad hód idő a test naponként való edzésére.

Ezt a hiányt látva némely jó akaró pedagógusok
azt az expedienst gondolták jónak, hogy hozzassék szo-
kába a hetenként két délutáni labdázás.

De ez az expedienst olyan, mintha az ember heten-
ként kétszer enné meg a hét napra való eledelt. Inkább
ront, mint használ. Ront; a mennyiben a hetenként
kétszer történő gimnasztizálás által nem szokván meg
a test az edződést... a felhevülés által könnyen kap
akutuss betegséget.

A testnek épen ugy szüksége van a naponkénti
edzésre, mint a láplálakra. S az volna célszerű, ha minden
délután mehetne az ifju a gimnasztika tere a négy
órai iskolából való kimenetelkor s legalább 2 óra
hosszáig edzené testét. A test naponként veszt; napon-
ként kell nyernie.

A gimnasztizálásnál sem helyeselhetők azok a

nyaktörő produkciók... magas állványokon, melyekről
egy véletlen csuszamlás által a halálnál is szomorúbb
elnyomóródnak van kitéve. Nem cirkuszi komédi-
ások kellenek nekünk, kik közül egy-kettő kiváljon
hajmeresztő mutatványokra, hanem edzett ifjakra; mit
2 méteres állványon és a föld színén is előlehet moz-
dítani.

Ne legyen az ember gyáva, de ne is legyen vak-
merő minden cél és ok nélkül. In medio tutissimus ibis.

Bizony szívesebben nézném és több haszna lenne
belőle a társadalomnak, ha a nyolcadik osztály bevé-
gzésekor edzettebb testű és tanulásra vágyakozó ifjakat
vehetnének át az egyetemre, mint a túlterhelés miatt
testben léleken kisanart és a könyvtől méltán meg-
csömörlött élő halottakat.

Mind ezen segít a tantárgyak mennyiségének minél
rövidebbre való kommoszálása.

(Folyt. köv.)

Hetesy Viktor.

Közgazdaság.

**A szesz italok kiszolgáltatásának
megszorítása a vállalkozókra nézve.** A pénzügy-
miniszter egyetértőleg a belligyminiszterrel, a fel-
merült kérdések folytán kijelentette, hogy az a vállal-
kozók, ki egyuttal vendéglős és kávéis is, csak akkor
foglalkozhatik mindkét üzletében szesz italok kiszol-
galtatásával, ha mindegyik üzletére nem csak az azok
természetének megfelelő engedélyvel, hanem italméresi,
illetve kis mértékben való elárutási engedélyvel is
bir. A vendéglői üzletre nyert italméresi engedély tehát
nem jogosítja fel arra, hogy a kávéházban (kávéházban
szesz italokat kimerhessen, illetve kis mértékben
elárutithasson, habár az üzleti helyiségek ugyanabban az
épületben vagy épen — mint gyakran előfordul —
egymással nyílt ajtókat által közvetlen összeköttetésben
volnának is.

Ragados tudólob állása Magyarországon. A „Földmívelési Értesítő“ közlése szerint a ragados
tudólob állása a következő volt: fertőzött község 107,
összesen 303 udvarral, a mult héten 105 község volt
összesen 306 udvarral.

**A zónadijszabás eredményei az 1892.
évben.** Az 1892. év a személyforgalom alakulata
általában nem volt kedvező, mert az év második felében,
a nagy személyforgalom idejében, augusztus végén,
szeptember elején fellépett cholera-járvány megbénította
az egész üzleti életet és első sorban a vasutak személy-
szállítását. A magyar államvasutakon ezen kedvezőtlen
viszonyok ellenére is elég kielégítően fejlődött a személy-
szállítás, melynek bevétele az előző évhez képest 5.87%
emelkedést mutat. A magyar államvasutak egész sáját
hálózatán a polgári utasok szállításából eredő bevétel,
szállítási adó és bélyeg nélkül az 1892. évben 16.326,449
frt bevételt eredményezett, a mi az ugyanazon hálózaton
1891-ben elért 15.419,739 frttal szemben 906,710 frt
bevételi többletet képez, a mi mellett még a szállítási
adó és bélyegbevétel is emelkedett 222,191 frttal.

Naptár. Junius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
13 Kedd	Pád. Antal	Tóbiás	1 Jun. Jusztin
14 Szer.	N. Vazul pk.	Vazul	2 Nicefor pat.
15 Csüt.	Vid. Mod. C.	Vid	3 Lucillán vt.
16 Pént.	R. Fer. h.	Jusztina	4 Metrof. pat.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptalajdonos és kiadó
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

4122. szám.
polg. 1893.

Hirdetmény.

Alulírott kir. törvényszék részéről közhírre tétetik,
hogy Popits Temia javára a Zombor város árvaszékénél
kezelt és időközi kamatokkal 49 frt 41 krra felszapo-
rodott készpénz jelenleg a zombori kir. adó-mint letét-
hivatalban 184/1893. törvényszéki tétel alatt kezeltetik.

Felhivatnak ennek következtében mindazok, kik
eme letétre igényt tartanak, hogy az 1878. évi július
hó 23-án 17898. sz. zlat kibocsájtott kir. igazságügy-
miniszteri rendelet 5-ik bekezdéséhez képest igényeiket
három hó alatt e törvényszéknel annál bizonyosabban
jelentsék be, mert annak eltelte után a letét egy évig
ugyan még letételeg, azonban kamat nélkül fog az adó-
hivatalban kezeltetni, azután pedig az adóhivatali jelen-
tése alapján az állampénztárba fog szállítatni, fenma-
radván a feleknek joguk igényeiket a törvényes elévülési
határidőn belül érvényesíteni.

Kelt Zomborban, 1893. évi ápril hó 27-ik napján
A zombori kir. törvényszéknel.

Szabó Imre, Széchenyi József.
kir. trszéki jegyző. kir. trszéki elnök.

Egy jó karban levő
cséplőgép
Rapp Bálint gépész és gép-
lakatosnál Hódsághon jutá-
nyos áron eladatik.

Árlejtségi hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjának 14721/1893. sz. a. kelt építési engedélye alapján ezennel közhírre tétetik, miszerint Bajsa község területén a község felső és alsó végén a „Bácséren” keresztül vezető közlekedési uton két hídnak felépítése **folyo évi június hó 28-ik napján d. e. 10 órakor** Bajsa község-házánál nyilvános árlejtésen kiadatni fog.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy az előirányzati összegnek megfelelő 10% bányapénzzel vagy óvadékképes papirokkal ellátva, a kitűzött árlejtési napon jelenjenek meg.

Az árlejtési feltételek, a költségvetés és tervrajz a szolgabíró hivatalos helyiségében, s az árlejtés napján a helyszínen megtekinthető.

Topolya, 1893. évi június hó 7-én.

Császár,
főszolgabíró.

3-1

Pályázat.

Mohol községben üresedésben levő 500 frt fizetés és 70 forint utiátalánnyal javadalmazott adóügyi állásra pályázat hirdtetik, felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat **folyo évi június hó 25-ig** alulírt főszolgabírónál nyújtsák be; a választás a folyamodványok beérkezése után néhány napra fogván megtartani.

Zentán, 1893. június hó 3-án.

MATKOVITS,
főszolgabíró.

3-2

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyéhez tartozó s Kovil-Szent-Iván és Gardinovec községből álló s ujonnan alakított közegészségügyi körben rendszeresített körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A folyamodók felhívtnak, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a, illetve az 1883. évi I. t. c. 9. §-a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **folyo évi június hó 1-éig d. u. 5 órájáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A körorvosi évi javadalmazás 800 frt készpénz. A megválasztandó orvos a szabályrendeletileg megállapított külön díjért a kör székhelyén (K. Szt. Iván) a vágatási biztosi teendőket is végezni köteles.

Kelt Titelen, 1893. évi május hó 30-án.

VOJNITS,
főszolgabíró.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Feketehegy községben üresedésbe jött községi jegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása:

1. készpénz 300 frt a községi pénztárból,
2. 20 mmásza buza,
3. 112 kilós sertés,
4. 84 kiló marbahu,
5. 28 kiló só,
6. 28 kiló faggyú,
7. 3360 kiló széna,
8. 6 öl tűzifa,
9. 2 telek szántóföld és egy szérűkert haszonélvezete, melyek után az adót a jegyző fizeti,
10. szabad lakás.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt folyamodványukat alulírt főszolgabíróhoz **folyo évi június hó 28-ik napjáig** annál is inkább adják be, mivel a később beérkező ily folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Topolyán, 1893. évi június hó 6-án.

Császár,
főszolgabíró.

3-1

Villányi borok.

- Fehér és vörös asztali borok** . 20-24 kr.
" " " pecsenye borok . 28-35 " " " " " kabinet borok . 40-50 "
Sillerborok 14-18 "
Finomabb sillerborok 20-24 "

Az árak literenként értendőek, bérmentve, költségmentesen bármely vasuti állomáshoz utánvét mellett 50 litertől felfelé.

Hordók a felszámított áron bérmentve visszavétetnek.

Ügynökök jó ajánlatokkal felvétetnek.

A Várad-féle pincészet
Villány (Baranyamegye). 6-4

Hirdetmény.

Bajmok községében üresedésbe jött egy gyalogrendőri állásra évi 300 frt fizetéssel (ruházat nélkül) ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak folyamodók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírt elüljáróságnál **folyo évi június hó 22-ig** nyújtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Bajmokon, 1893. évi június hó 2-án.

Budánovits Árpád, **Ritser Jakab,**
jegyző. 2-1 bíró.

Zongora és varrógép eladás.

Zomborban a Csarsch Ferenc-féle házban, a főgimnáziummal átellenben, egy még igen jókarban levő **zongora** azonnal eladó, vagy pedig esetleg bérbe adandó; ugyanott egy „Weehler Wilson”-féle **varrógép** is eladó. Bővebb tudósítást **özv. Jubáné** (Trefort-utca) urnő ad.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságánál az eddigelő rendszeresítve volt három utbiztosi és öt utmesteri, valamint az újból rendszeresített két utbiztosi állásnak a vármegye főispánja által élethossziglani kinevezéssel leendő betöltésére az 1601/1892. közgyűlési szám alatt alkotott szabályrendelet 1-ső §-a alapján ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állások közül három utbiztosi állás u. m. a zombori, újvidéki és ó-becsei 600 frtnyi évi fizetés és 250 frtnyi utiátalány, míg két utbiztosi állás t. i. a kulai és bajai 500 frtnyi évi fizetés és 250 frtnyi utiátalány, — továbbá három utmesteri állás 450 frtnyi és két utmesteri állás 400 frtnyi évi fizetés és a nekik kiosztott törvényhatósági közutak minden kilométerje után kiépített közutaknál 3 frt 30 kr. a kiépítetlen közutaknál pedig 1 frt 65 krnyi átalányösszeggel van jutalmazva.

Felhívtnak mindazok, kik ezen nyugdíjogosultsággal is összekötött állások valamelyikére pályázni óhajtanak, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, a társadalmi műveltség megfelelő fokát, a szükséges elemi ismereteket, szóval a szabályrendeletben elősorolt kívánalmakat igazoló hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **folyo évi június hó 24-éig** e napot bezárólag hozzám annál is bizonyosabban nyújtsák be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a pályázók tartoznak a szabályszerű képességi vizsgát egy év leforgása alatt letenni, és addig kinevezetésük csak ideiglenes lesz. Az eddigelő ideiglenesen alkalmazottak újabb alkalmaztatásuk esetére ezen vizsga alól felmentvők.

A mennyiben az 1873. II. t. c. által kedvezményezett altiszt folyamodik ezen állások valamelyikére, úgy az e tekintetben igény kellőleg okmányolandó.

Zombor, 1893. évi május hó 29-én.

Schmausz Endre,
alispán.

3-3

Pályázati hirdetmény.

A 11. számú községi szabályrendelettel a törvény hozás, illetve törvényhatóság intézkedéséig szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett rendőrvetési állásra, mellyel évi 360 frt készpénzfizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdtetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 50 iket pedig el nem érte,
- c) fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) irni, olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja,
- f) ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.
2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékek, hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt elüljárósághoz **1893. évi június hó 29-éig** bezárólag benyújthatók.

A rubázatot a rendőrök sajátjukból tartoznak felelni, a felszerelést a község adja.

Kelt Doroszlón, 1893. május 30-án.

Az elüljáróság.

3-3

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásos.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye palánkai szolgabírói járásában rendszeresített rendőrfelügyelő állásra, mely 800 frt évi fizetés és 300 frt utiátalánnyal van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

A fizetés s utiátalánnyal Tovarisova községre és 130 frt 98 krnyi része egyelőre az általam időszakonként elrendelendő kiküldetések alkalmával felszámítható napi díjak s esetleges fuvarköltiségek által fog pótoltatni, míg a Novoszellóra és 29 frt 22 kr a rendőrség folyamában levő felállítás s illetve határozat hozatalig a fizetésből egyszerűen levonatni fog.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen kiállított folyamodványukat **folyo évi június 30-ik** napjáig vagyis a választásra kitűzött határidőig hozzám benyújtsák el ne mulasszák.

Német-Palánkán, 1893. évi június hó 6-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyéhez tartozó s Mosorin, Vilova és Lok községekben álló ujonnan alakított közegészségügyi körben rendszeresített körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A folyamodók felhívtnak, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a illetve az 1883. évi I. t. c. 9. §-a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket **folyo évi június hó 1-éig d. u. 5 órájáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A körorvosi évi javadalmazás 800 frt készpénz. Kelt Titelen, 1893. évi május hó 30-án.

VOJNITS,
főszolgabíró.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Alulírt községi elüljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint leköszönés folytán üresedésbe jött községi rendőrvetési állásra ezennel pályázat nyitattik. Javadalmazás évi 320 frt, utólagos haviz részletekben.

Pályázhatnak, kik:

- a) magyar honpolgárok,
- b) védkötelezettségüknek megfelelt, a 24-ik életévüket már betöltötték, de a 60-at el nem érték,
- c) fedhetlen erkölcsű és rovatlan előéletűek,
- d) teljesen egészségesek,
- e) a magyar nyelvet és szó- mint írásban, azonkívül a szerb nyelvet is bírják,
- f) a ruházatot saját költségén tartozik beszerezni.

Pályázók sajátkezűleg irt kérvényeiket **folyo évi június hó 25-ig** Titel községi elüljárósághoz annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Titelen, 1893. évi június hó 5-én.

3-2

Az elüljáróság.

Pályázati hirdetmény.

Tataháza községben eddig ideiglenesen betöltött községi szülésznoi állás **folyo évi június hó 26-án d. e. 10 órakor** fog választás útján véglegesen betöltetni.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben előirt képességeit, ugyszintén eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi életüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket a választást megelőző napig alulírtól nyújtsák be.

Az állással egybekötött javadalmazás évi 50 frt készpénz fizetés és minden egyes szülési esetben 1 frt.

A teljesen szegények ezen díjat fizetni nem tartoznak.

Almás, 1893. május 26-án.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-1

Pályázat.

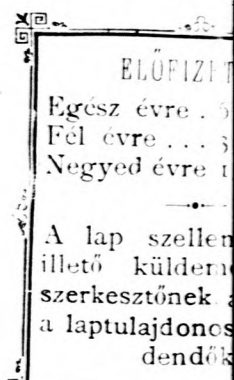
Bács-Bodrogh vármegye Novoszelló községben a szervezett rendőrség felállítandó levén, ugyanott egy rendőrvetési — 276 frt évi fizetéssel ellátott — s két gyalog közrendőri, egyenkint 228 frt évi javadalmazással bíró állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi június hó 28-ig** Novoszelló községi elüljáróinál nyújtsák be, ahol az ezen állásokra vonatkozó általános feltételeken kívül a jogok és köteleességek részletesen is megtudhatók.

Német-Palánkán, 1893. június 3-án.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-1

Egyes szám ára 1

(-r.) A deleg. komoly figyelmet... hagyományos osz... magyar nemzeti t... óta kifejtett ellen... domborodtak egy... közös hadügyminis... szellemet képvisel... vetelésinkre nyit... mai helyét elfogl... magyar delegátus... nemzeti törekvése... jogos követeléseik... hangoztatták.

Ime tehát, a szemben állanak a hittük, hogy a kie... minket kötelez fele... is, melynek arra t... idő óta ugy tetszet... előnyünkre tisztult... szerven indulatot... gazdasági és kultu... terményeinket több... értékesíthetjük az... lejtés árúikkal elár... színházaiban még... nyert polgárjogot, l... loyálisabban viselke... tásukban nem ann... alkotmányunk és o... litikai nehézségekk... kezelésbe, egyéb ter... elintéztük a jó oszt...

Hanem most a a szellem, melytől... ki, csak aludott. M... hogy ideje még u... huzta szemöldéit, s... mert a helyzetet ug... kedvező. Még a t... hadügyminiszter is... demia jogosultság... munkálatokra vonat... különböző ürügyek... mellett kereken meg...

A „BÁCS

Be...
Hüba! vége...
Agyon vagy...
Fájdalmádr...
Egyetlen hang...
— Néma szív...

Azt hiszik, m...
Egy dalos ajk...
Hajtsd bár m...
Távol a vidám...
— Csak annu...

Azt hiszik: j...
Hol kötelesség...
A munka mel...
A munka gép...
— Csak a ma...

Legyen hát m...
A kéz járadj...
S vöröztetek m...
Csak ne az en...
Oh, a tavasz...

Oh, hagyjátok...
Alkotta s dalla...
Oh, engedjétek...

*) Megjelent a „Fővár